

УКРАЇНА

КУЛИКІВСЬКА РАЙОННА РАДА
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

(тринадцята сесія сьомого скликання)

12 вересня 2017 року
смт Куликівка

№ 182

**Про районну Програму боротьби з
онкологічними захворюваннями
на 2017-2021 роки**

З метою підвищення ефективності заходів з профілактики, раннього виявлення онкопатології, покращення рівня надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення, зниження інвалідизації онкологічних хворих, рівня смертності від раку, створення умов для продовження та поліпшення якості життя онкологічних хворих, відповідно до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992р. №2801-ХІІ, наказу МОЗ України від 30.12.1992р. №208 «Про заходи подальшого покращання і розвитку онкологічної допомоги населенню» (зі змінами та доповненнями), наказу МОЗ України від 01.10.2013р. №845 «Про систему онкологічної допомоги населенню України» та керуючись пунктом 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», районна рада **вирішила:**

1. Затвердити районну Програму боротьби з онкологічними захворюваннями на 2017-2021 роки (далі – Програма), що додається.

2. Районній державній адміністрації:

2.1. Забезпечити організацію виконання заходів Програми.

2.2. При виконанні районного бюджету на 2017 рік, а також при формуванні районного бюджету на 2018-2021 роки передбачити видатки на виконання заходів Програми в межах фінансових можливостей бюджету.

3. Доручити голові районної ради Халімон Н.М. звернутися до Міністерства охорони здоров'я України про ініціювання внесення змін до Урядової програми «Доступні ліки» щодо включення до переліку ліків, які надаються пацієнтам безкоштовно або з незначною доплатою, ліків для онкохворих.

4. Доручити голові районної ради Халімон Н.М. звернутися до Управління охорони здоров'я Чернігівської облдержадміністрації щодо врахування в обласних програмах у сфері медицини нагальної потреби виділення коштів з місцевих бюджетів для забезпечення комунального закладу «Куликівська центральна районна лікарня» новим рентгенапаратом.

5. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію районної ради з гуманітарних питань.

Голова районної ради

Н.М. Халімон

СХВАЛЕНО

розпорядження голови
районної державної адміністрації
від 06 вересня 2017 року № 440

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення тринадцятої сесії
районної ради сьомого скликання
від 12 вересня 2017 року № 182

**Районна Програма боротьби з онкологічними
захворюваннями на 2017-2021 роки**

смт Куликівка

2017 рік

I. ПАСПОРТ
районної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями
на 2017-2021 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Районна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992р. №2801-ХІІ, наказ МОЗ України від 30.12.92р. №208 «Про заходи подальшого покращання і розвитку онкологічної допомоги населенню» (зі змінами та доповненнями), наказ МОЗ України від 01.10.13р. №845 Про систему онкологічної допомоги населенню України).
3.	Розробник Програми	Комунальний заклад «Куликівська центральна районна лікарня»
4.	Співрозробники програми	Комунальний заклад «Куликівський центр первинної медико-санітарної допомоги»
5.	Відповідальний виконавець Програми	Комунальний заклад «Куликівська центральна районна лікарня»
КЗ «Куликівський ЦПМСД»
6.	Учасники Програми	КЗ Куликівська ЦРЛ»
КЗ «Куликівський ЦПМСД»
Куликівська РДА
Районний відділ освіти
Селищна та сільські ради
7.	Термін реалізації Програми	2017-2021 роки
8.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього:
у тому числі:	640,4 тис.грн.
8.1.	кошти районного бюджету	640,4 тис.грн.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Злоякісні новоутворення є одними з найбільш небезпечних для здоров'я людини, серед причин смертності та інвалідизації населення вони займають друге місце після серцево-судинних захворювань. Рівень первинної інвалідності серед дорослого населення області від злоякісних новоутворень 11,0 на 10 тис. населення, а серед працездатного населення - 12,2 на 10 тис. населення. По Куликівському району рівень первинної інвалідності серед працездатного населення становить 12,5 на 10 тис. населення при показнику 8,5 в середньому по Україні. Щороку в області виявляється понад 4 тисячі захворювань на злоякісні новоутворення, а помирає від них більше 2-х тисяч хворих, з них біля 30% особи працездатного віку. В Куликівському районі щороку виявляється більше 70 хворих з вперше встановленим онкологічним захворюванням, більше 30 осіб щорічно помирає від онкопатології, причому 3-тя частина померлих – це особи працездатного віку. Останні 5 років показник захворюваності населення району стабільно високий і значно перевищує середньо обласні показники: у 2015 році – показник по району становив 453,8 – найвищий в області, по області - 370,3 на 100 тис. населення, (Україна – 313,5); 2016 р.– 463,6 – найвищий в області, по області – 376,5, Україна – 316,6). У 2015 – 2016 роках, показники по Україні розраховувались без АР Крим, Донецької і Луганської областей.

В структурі захворювань у чоловіків перші 5 місць посідають злоякісні пухлини легенів, передміхурової залози, шлунка, шкіри, прямої кишки і ободової кишки. У жінок – молочної залози, шкіри, тіла матки, ободової кишки, шлунка. Всього в області перебуває на обліку біля 28 тисяч онкологічних хворих, у т.ч. 135 дітей до 17 років. В Куликівському районі на обліку перебуває більше 430 хворих з онкопатологією.

Показник смертності від злоякісних новоутворень також зростає і значно перевищує середні показники по області та по Україні: по області 2015 р. – 192,1 (Україна – 161,8), по району – 223,9; по області 2016 р. – 188,7 (Україна – 158,1), по району – 193,6.

Таким чином, злоякісні новоутворення спричиняють значне навантаження на охорону здоров'я району, викликаючи значну інвалідизацію серед працездатного населення та високий рівень смертності, що свідчить про надзвичайну гостроту проблеми, необхідність включення в систему протиракової боротьби не лише лікувально-профілактичних закладів, але й установ та закладів усіх галузей економіки, освіти і науки, засобів масової інформації. Відомо, що чим раніше виявляється онкологічне захворювання, тим більш сприятливий прогноз як в плані лікування, так і життя. На жаль, щороку з числа вперше захворівших захворювання у 30% хворих виявляється в занедбаному стані. По окремих візуальним локалізаціям показник занедбаності значно вищий, так по раку шийки матки він сягає 50%, по раку молочної залози вище 30%. З року в рік з'являються занедбані випадки метастатичного раку з невідомою первинною локалізацією, що вказує на недостатній рівень обстеження населення.

Використання та впровадження скринінгових програм у доклінічній діагностиці злоякісних новоутворень дасть можливість виявляти ранні стадії онкозахворювань, які можна лікувати менш травматичними методами, особливо по раку візуальних локалізацій, у т.ч. шийки матки і молочної залози.

Недостатнє забезпечення районної лікарні сучасною діагностичною і лікувальною апаратурою в умовах дефіциту бюджетного фінансування стає однією з першопричин занедбаних випадків онкозахворювань, особливо раку шлунку, раку шийки матки, раку легень та раку прямої кишки. З 1981 року в лікарні використовується рентгенологічний апарат, котрий на теперішній час періодично виходить з ладу і потребує не тільки ремонту, а повної заміни на сучасний. Не краща ситуація і з іншим діагностичним та лікувальним оснащенням: терміново потрібен новий апарат ДЕК. Необхідний освітлювальний прилад у оглядовий кабінет та постійне забезпечення жіночого оглядового кабінету та всіх ФАПів та лікарських амбулаторій одноразовими оглядовими наборами. У кабінет отоларинголога потрібно нові гортанні дзеркала для якісного огляду хворих. Необхідно забезпечити кабінет УЗД гелем для проведення досліджень хворих на онкопатологію та з підозрою на неї. Створення у районі сприятливих умов для максимального обстеження на місцях набагато покращить ситуацію з онкологічною захворюваністю, а головне – знизить інвалідизацію та смертність від онкологічної патології.

Необхідно забезпечити онкологічних хворих засобами по догляду за стомами (калоприймачі, катетери та сечоприймачі). В умовах дефіциту бюджетного фінансування на найнижчому рівні залишається забезпечення онкологічних хворих паліативним лікуванням, без якого неможливе існування пацієнтів у термінальній стадії хвороби. Вкрай важливо проводити онкологічним хворим адекватну знеболювальну терапію. У зв'язку з цим якість життя онкологічного хворого залежить від кількості виділених коштів для купівлі знеболювальних препаратів та препаратів для проведення симптоматичного лікування.

На низькому рівні залишається обізнаність населення щодо необхідності якісного та регулярного обстеження у плані своєчасної діагностики та лікування передракових станів і онкопатології. Недостатньо приділяється увага проведенню санітарно-просвітньої роботи серед населення. Необхідне проведення освітньої роботи не тільки шляхом друкування максимально доцільної кількості статей у місцевій пресі, а й залучення шкільних колективів до виховної роботи серед підростаючого покоління, щодо здорового способу життя та профілактики захворювань, у тому числі онкологічних.

Заходи Програми боротьби з онкологічними захворюваннями потребують цільових фінансових зусиль, активних і скоординованих дій закладів охорони здоров'я, освіти і науки, засобів масової інформації, спрямованих на забезпечення належних можливостей для діагностики і лікування онкологічних хворих.

Тенденції до зростання захворюваності та смертності від злоякісних новоутворень, залежність онкопатології від наслідків аварії на ЧАЕС, від якості життя та якості надання медичної допомоги, свідчать про надзвичайну гостроту проблеми.

III. Мета Програми

Метою даної Програми є підвищення ефективності заходів з профілактики, раннього виявлення онкопатології, покращення рівня надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення, зниження інвалідизації онкологічних хворих, рівня смертності від раку, створення умов для продовження та поліпшення якості життя онкологічних хворих.

Ресурсне забезпечення районної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на 2017-2021 роки наведено у додатку 1.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Оптимальною моделлю реалізації районної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями є необхідність проведення заходів протиракової боротьби не тільки закладами охорони здоров'я, а й установами освіти і науки, засобів масової інформації.

Програму розроблено на період до 2021 року, вона є довгостроковою, орієнтовне ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1.

V. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення заходів Програми здійснюватиметься в межах видатків, передбачених на охорону здоров'я в районному, обласному бюджеті, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування Програми визначається щороку, виходячи з конкретних завдань та можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді. Ресурс забезпечення Програми може корегуватися у разі виникнення непередбачуваних факторів, що вплинули на своєчасність виконання окремих заходів та проведення відповідних видатків.

VI. Основні завдання Програми.

Для досягнення визначеної цією Програмою мети необхідно забезпечити:

- проведення ефективних профілактичних оглядів населення;
- покращання диспансерного спостереження хворих на передракові захворювання;
- залучення засобів масової інформації, навчальних закладів та громадських організацій до більш широкого інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення та ефективного лікування онкологічних захворювань;
- запровадження постійних тематичних публікацій у районній газеті «Поліська правда»;
- використання скринінгових програм в ЛПЗ району з метою раннього виявлення передпухлинних і злоякісних новоутворень;

- забезпечення закладів охорони здоров'я необхідним діагностичним обладнанням для діагностики онкологічної патології;
- удосконалення системи психологічної підтримки онкохворих та членів їх сімей, зокрема шляхом залучення волонтерів до цієї роботи;
- підвищення рівня підготовки з онкології лікарів та середніх медичних працівників загальнолікувальної мережі;
- продовження роботи з покращання паліативного лікування онкологічних хворих в термінальній стадії;
- удосконалення надання протибольової терапії онкохворим шляхом створення в поліклінічних закладах кабінетів протибольової терапії та проведення її вдома;
- щорічний моніторинг рівня захворюваності населення на злоякісні новоутворення.

Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

- підвищити рівень поінформованості населення з питань профілактики і ранньої діагностики злоякісних новоутворень;
- зміцнити матеріально-технічну базу районної лікарні;
- покращити рівень ранньої діагностики злоякісних новоутворень, а саме:
- підвищити рівень виявлення злоякісних новоутворень окремих локалізацій в I-II стадіях захворювання (молочна залоза, шийка матки та інші візуальні локалізації) на 5%;
- підвищити рівень виявлення злоякісних новоутворень при профілактичних оглядах на 5%;
- знизити показник смертності населення від онкозахворювань на 3%.

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Функції з координації Програми покладаються на районну державну адміністрацію.

Куликівська ЦРЛ та Куликівський ЦПМСД, які є виконавцями Програми, надають Управлінню охорони здоров'я обласної державної адміністрації інформацію про виконання заходів Програми щоквартально, до 10 числа наступного за кварталом місяця та до 1 лютого наступного року.

Про хід реалізації Програми Куликівська ЦРЛ щорічно у I кварталі року, наступного за звітним, звітує перед районною радою.

Контроль за виконанням заходів Програми покладається на районну державну адміністрацію.

Головний лікар комунального закладу
«Куликівська центральна районна лікарня»

О.С. Хорошок

Додаток 1
до районної Програми боротьби з
онкологічними захворюваннями
на 2017-2021 роки

Ресурсне забезпечення районної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на 2017-2021 роки

Обсяг коштів, які пропонуються залучити на виконання програми	Етапи виконання програми					Усього витрат на виконання програми
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	
Обсяг ресурсів, всього (гривень)	183,0	100,8	114,6	116,2	125,8	640,4
у тому числі:						
кошти районного бюджету	183,0	100,8	114,6	116,2	125,8	640,4

Головний лікар комунального закладу
«Куликівська центральна районна лікарня»

О.С. Хорошок

Додаток 2
до районної Програми боротьби з
онкологічними захворюваннями
на 2017-2021 роки

**Напрямки діяльності та основні заходи районної Програми
боротьби з онкологічними захворюваннями на 2017-2021 роки**

№з/п	Найменування завдання	Перелік заходів Програми	Строк виконання	Виконавці	Джерела фінансування (бюджет)	Орієнтовний обсяг фінансування, (тис.грн.)	У тому числі за роками					Очікувані результати
							2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Удосконалення системи первинної та вторинної профілактики онкологічних захворювань	1.Забезпечення раннього виявлення злоякісних новоутворень в закладах первинної медико-санітарної допомоги шляхом підвищення ефективності медичних оглядів населення та диспансерного спостереження за хворими на передпухлинні захворювання	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ, Куликівський ЦПМСД	Районний бюджет	64,1	6,9	14,1	14,1	14,5	14,5	Підвищення рівня виявлення злоякісних новоутворень в І-ІІст.на5%
		2.Використання скринінгових програм в ЛПЗ району з метою раннього виявлення передпухлинних і злоякісних новоутворень, зокрема раку ш/матки, молочної залози та інших візуальних локалізацій.	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ, Куликівський ЦПМСД	Районний бюджет	38,3	6,3	8,0	8,0	8,0	8,0	Підвищення рівня виявлення злоякісних новоутворень при профоглядах на 5%
		3.Залучення засобів масової інформації до інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення та ефективного лікування онкозахворювань, сприяння запровадженню тематичних публікацій	2017-2021 роки	РДА, сільські та селищна ради, відділ освіти, редакція газети "Поліська правда"	Районний бюджет	8,5	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0	Інформування населення сприятиме покращенню ранньої діагностики онкозахворювань та формуванню здорового способу життя

		4. Забезпечення підвищення рівня онкологічної грамотності та онконастороги лікарів загальнолікувальної мережі.	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ, Куликівський ЦПМСД	Районний бюджет	9,6	0,8	1,6	2,4	1,6	3,2	Навчання лікарів сприятиме покращенню діагностики онкозахворювань
		5. Забезпечення проведення щорічного моніторингу рівня захворюваності населення на злоякісні новоутворення.	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ	Районний бюджет	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Дасть можливість якісно і швидко обробляти та отримувати дані та проводити спостереження за онкохворими
2.	Удосконалення методів діагностики злоякісних новоутворень та спеціального лікування онкологічних хворих	1. Забезпечення надання онкохворим стаціонарної та амбулаторної допомоги в районній лікарні з використанням методів діагностики, паліативного лікування.	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ	Районний бюджет	155,0	15,0	30,0	35,0	35,0	40,0	Зниження рівня смертності населення від злоякісних новоутворень на 3%
		2. Удосконалення системи психологічної підтримки онкохворих та членів сімей, зокрема шляхом залучення волонтерів громадських організацій.	2017-2021 роки	Райдерж-адміністрація								Сприятиме якості життя пацієнтів, повернення їх до трудової діяльності
		3. Дооснащення Куликівської ЦРЛ сучасною діагностичною апаратурою: - рентгенапарат	2017-2021 роки	Райдерж-адміністрація								Підвищення рівня виявлення злоякісних новоутворень в І-ІІ ст. на 5%
3.	Удосконалення системи надання спеціалізованої паліативної допомоги онкохворим	1. Забезпечення онкохворих засобами по догляду за стомами (придбання калоприймачів, катетерів, сечоприймачів)	2017-2021 роки	Куликівська ЦРЛ	Районний бюджет	213,4	118,4	20,0	25,0	25,0	25,0	Забезпечить надання паліативної допомоги хворим в термінальних стадіях
	2. Надання протибольової терапії онкологічним хворим	151,0				35,0	25,0	28,0	30,0	33,0		
Всього по Програмі (тис. грн)						640,4	183,0	100,8	114,6	116,2	125,8	

Головний лікар комунального закладу
«Куликівська центральна районна лікарня»

О.С. Хорошок

